

(Original Article)

Knowledge Integration for Development toward National Strategy Thailand 4.0

*Jiraporn Srisil D.M.**Correspondence to : nuceavm@gmail.com*

Objective : The study of Knowledge Integration for Development toward National Strategy Thailand 4.0 aims to 1) analyze the circumstanced factors of the Knowledge Integration for Development toward National Strategy Thailand 4.0 Implementation of the School of Management and Information Sciences, University of Phayao. 2) Evaluate the participants' knowledge and skills of the Knowledge Integration For Development Toward National Strategy Thailand 4.0 Implementation of the School of Management and Information Sciences, University of Phayao. And 3) suggest the guidelines of the Integration for Development toward National Strategy Thailand 4.0.

Material and methods : The questionnaire were distributed to all 120 participants. After that, focus on group of 8 participants giving key information according to the objectives of the research.

Results : 1) There are 7 modules of knowledge, content and activities and there are also 5 circumstanced factors of learning the Knowledge Integration for Development toward National Strategy Thailand 4.0 Implementation of the School of Management and Information Sciences, University of Phayao. 2) The overview of knowledge and skills evaluation of participants after attending to all 7 modules achieves the highest level as the result of conducting by themselves. Moreover, they have positive attitude and understand the development process to be sustainable from self - development and public - development resolution commitment activities and 3) the proposals for the Knowledge Integration for Development toward National Strategy Thailand 4.0 Implementation were as follows: 1) arranging the meeting in advance for budget and location considerations. 2) Applying the research results and teaching according to the mission of the university and 3) providing a learning environment to develop teaching and learning processes to cover all aspects.

Keywords : Knowledge integration, development, National strategy Thailand 4.0

Royal Thai Air Force Medical Gazette, Vol. 65 No. 1 January - April 2019

(นิพนธ์ต้นฉบับ)

การบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

จิราภรณ์ ศรีศิลป์ กจ.ด.

วัตถุประสงค์ : งานวิจัยเรื่อง “การบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0” กำหนดเพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการดำเนินโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา 2) ประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้าโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา และ 3) เสนอแนวทางการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์และวิธีการ : โดยการแจกแบบสอบถามผู้เข้าโครงการทั้งหมด 120 คน จากนั้นทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 8 คน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย : พบว่า 1) ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการดำเนินโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีองค์ประกอบด้านสาระความรู้ และกิจกรรม รวม 7 Modules และมีปัจจัยสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ 5 ด้าน 2) ภาพรวมผลประเมินความรู้และทักษะตนเองของผู้เข้าโครงการทั้ง 7 Modules โดยภายหลังการเข้าโครงการ ได้รับทักษะเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติ อีกทั้งมีทัศนคติในทางบวก และเข้าใจกระบวนการพัฒนาให้ยั่งยืนจากกิจกรรมกำหนดปณิธานเพื่อพัฒนาตนเอง และปณิธานเพื่อพัฒนาส่วนรวม และ 3) ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 คือ (1) จัดประชุมวางแผนล่วงหน้าสำหรับการพิจารณางบประมาณ และสถานที่ (2) ประยุกต์ผลวิจัยกับการเรียนการสอน ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย และ (3) จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติให้ครอบคลุมทุกด้าน

คำสำคัญ : การบูรณาการความรู้, การพัฒนา, ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาวะการณ์ของโลกปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลวัตด้วยผลจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ ภูมิภาคและของโลก ด้วยปัจจัยสภาพแวดล้อม รวมถึงการแข่งขันที่รุนแรงทางเศรษฐกิจส่งผลให้ประเทศไทย ต้องเร่งพัฒนาองค์ประกอบกำลังอำนาจแห่งชาติให้เข้มแข็งในทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว จากวิสัยทัศน์และเป้าหมายการขับเคลื่อน “ประเทศไทยในยุค 4.0” ในลักษณะของการก้าวไปสู่การเป็น “ประเทศที่มีรายได้สูง” ด้วยการเร่งพัฒนานวัตกรรมที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ ให้สามารถลดการพึ่งพาต่างชาติเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ และเป็นการสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ทั้งหมดที่กล่าวมาคือความเป็นมาของการประกาศยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 กล่าวได้ว่า การบูรณาการคือการรวมพลังทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะอยู่ในภาคประชาชน ภาคธุรกิจ หรือภาครัฐ มาใช้โดยพิจารณาบนพื้นฐานของคำว่า “คนไทยทุกคนคือประชาชนของชาติ” ซึ่งถือเป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น ประชาชนยุค 4.0 จะเป็นแรงสำคัญในการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปและการพัฒนาประเทศในทุกมิติและทุกด้านอย่างยั่งยืน ตามคุณลักษณะสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศไทย ที่มุ่งปรับเปลี่ยน

โครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” (Value-Based Economy) เพื่อก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง เมื่อบริบททางเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมการผลิตต้องปรับตัวเพื่อให้ธุรกิจเติบโตท่ามกลางบริบทใหม่ทางเศรษฐกิจได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน โดยจะต้องเร่งพัฒนาสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0, สืบค้นจาก <https://www.mmthailand.com>)⁽¹⁾

ที่มา : วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปประเทศไทย และการปรับเปลี่ยนกลไกภาครัฐ

อย่างไรก็ตามการที่จะทำให้ทุกภาคส่วนรวมถึงอุตสาหกรรม เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องซึ่งต้องมีการเร่งพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันให้เข้มแข็งทั้งนี้ปัจจัยองค์ประกอบที่จำเป็นต้องมีสำหรับการพัฒนาประเทศในยุคดิจิทัลต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทุกมิติ ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ย่อมหนีไม่พ้นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและปรับทักษะแรงงาน ให้มีองค์

ความรู้ ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม ทักษะ รอบด้านและ มีทัศนคติที่เหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาของโลกยุคใหม่ เพื่อให้สามารถสนองต่อยุทธศาสตร์ ประเทศไทย 4.0 (การพัฒนากลุ่มเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน <http://www.stabundamrong.go.th/journal>, 2561)⁽²⁾

ด้วยความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งมีพันธกิจให้การศึกษาระดับปริญญาตรี การจัดการธุรกิจ จึงพิจารณาจัดโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาเพื่อให้สามารถสนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 โดย ต้องการพัฒนาความรู้ และทักษะ ด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วน อันประกอบไปด้วยวิชา 1) กระบวนทัศน์ประเทศไทย 4.0 2) คุณลักษณะและภาวะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0, ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational Leadership) 3) ศิลปะการบังคับบัญชา จิตวิทยาการบริหาร (Management Psychology) และ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน 4) การบริหาร บทบาทการใช้ภาวะผู้นำในการสร้างพัฒนาทีมงาน 5) มนุษย์สายพันธุ์ (Smart Enterprises) 6) บทบาท “Startup Business” ยุคประเทศไทย 4.0 และ 7) แพลตฟอร์ม “New Startups Business” ยุคประเทศไทย 4.0 และการสร้างทีมคุณภาพสนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 (Research & Development of Digital Leadership and Team Startup Business for Thailand 4.0) แก่นิสิตสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 120 คน โดยกำหนดให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตรงด้านการบริหารจัดการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า (Managing Interactions) ของการทำอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย อีกด้วย ทั้งนี้ เหตุผลที่ต้องจัดโครงการขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้น นำแนวทางแก่นิสิต เนื่องจากหลักสูตรจะมีการปรับเปลี่ยนสาระ วิชาตามระยะเวลาของการพัฒนาหลักสูตร (กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552)⁽³⁾ ซึ่งหากรอบโอกาสการพัฒนาหลักสูตรตามวงรอบดังกล่าว นั้น จะขาดคุณลักษณะความสามารถในการสนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 อีกทั้งยังมีเจตนาารมณ์ต่อประโยชน์สาธารณะในการประยุกต์ใช้ข้อมูลเผยแพร่สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือเป็นต้นแบบของการจัดการระบบการพัฒนาบุคลากรอย่างบูรณาการที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเคียงกันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการดำเนินโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- 2) เพื่อประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้าโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- 3) เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและสภาพแวดล้อมของการดำเนินโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการ และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยสร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และทักษะก่อนเข้าโครงการกับประสิทธิผลของโครงการโดยการประเมินตนเองของผู้เข้าโครงการ รวมทั้งสิ้น 7 สาระความรู้และกิจกรรม (Modules) ได้แก่ 1) กระบวนทัศน์ประเทศไทย 4.0 2) คุณลักษณะและภาวะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0, ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational Leadership) 3) ศิลปะการบังคับบัญชา / จิตวิทยาการบริหาร (Management Psychology) และ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน 4) การบริหาร / บทบาทการใช้ภาวะผู้นำในการสร้าง/พัฒนาทีมงาน 5) มนุษย์สายพันธุ์ “Smart Enterprises” 6) บทบาท “Startup Business” ยุคประเทศไทย 4.0 และ 7) แพลตฟอร์ม “New Startups Business” ยุคประเทศไทย 4.0 (วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทย, <http://www.nesdb.go.th>, 2561)⁽⁴⁾ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาทำการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือวิทยากร คณาจารย์และผู้ดำเนินโครงการ โดยนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งจากการประเมินแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม นำมาสังเคราะห์เข้ากับหลักการและเหตุผล มาตรการระเบียบการปฏิบัติ เพื่อเสนอเป็นแนวทางการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ได้ข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมของการดำเนินโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับนำไปสังเคราะห์เสนอเป็นแนวทางการพัฒนา

2) ได้ข้อมูลผลการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้าโครงการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับนำไปสังเคราะห์เสนอเป็นแนวทางการพัฒนา

3) ได้ข้อเสนอแนวทางการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เสนอแนวทางการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่สนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในงานวิจัยคือ องค์ประกอบสาระความรู้เพื่อบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่สนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และกิจกรรม ทั้ง 7 (Modules) โดยการแจกแบบสอบถามเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แล้วตามด้วยการสนทนากลุ่ม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ (John W. Creswell, 2002)⁽⁵⁾

2) สร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และทักษะก่อนเข้าโครงการ กับประสิทธิผลของโครงการ โดยการประเมินตนเองของผู้เข้าโครงการ รวมทั้งสิ้น 7 สาระความรู้และกิจกรรม (Modules) ได้แก่

(1) กระบวนทัศน์ประเทศไทย 4.0

(2) คุณลักษณะและภาวะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0, ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational Leadership)

(3) ศิลปะการบังคับบัญชา จิตวิทยาการบริหาร (Management Psychology) และ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

(4) การบริหาร บทบาทการใช้ภาวะผู้นำในการสร้าง/พัฒนาทีมงาน

(5) มนุษย์สายพันธุ์ “Smart Enterprises”

(6) บทบาท “Startup Business” ยุคประเทศไทย 4.0 และ

(7) แพลตฟอร์ม “New Startups Business” ยุคประเทศไทย 4.0 นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

3) กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือผู้ทรงคุณวุฒิที่เชิญมาเป็นวิทยากร คณาจารย์ และ ผู้ดำเนินโครงการทั้งหมด 8 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และทักษะก่อนเข้าโครงการกับประสิทธิผลของโครงการโดยการประเมินตนเองของผู้เข้าโครงการ รวมทั้งสิ้น 7 สาระความรู้และกิจกรรม (Modules) ได้แก่

(1) กระบวนทัศน์ประเทศไทย 4.0

(2) คุณลักษณะและภาวะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0, ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational Leadership)

(3) ศิลปะการบังคับบัญชา จิตวิทยาการบริหาร (Management Psychology) และ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

(4) การบริหาร บทบาทการใช้ภาวะผู้นำในการสร้าง/พัฒนาทีมงาน

(5) มนุษย์สายพันธุ์ “Smart Enterprises”

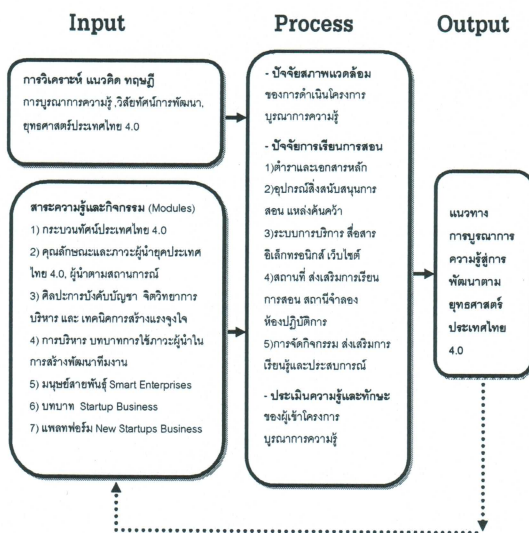
(6) บทบาท “Startup Business” ยุคประเทศไทย 4.0 และ

(7) แพลตฟอร์ม “New Startups Business” ยุคประเทศไทย 4.0

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากปัจจัยการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริงทั้ง 5 ด้าน คือ

- (1) ด้านตำราและเอกสารหลัก ที่ใช้ในการเรียนการสอน
 - (2) ด้านอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการสอน แหล่งค้นคว้า
 - (3) ด้านระบบการบริการ สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์
 - (4) ด้านสถานที่ ส่งเสริมการเรียนการสอน สถานที่จำลอง ห้องปฏิบัติการ Smart Center
 - (5) ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ และประสบการณ์
- 3) นำแบบสอบถามและเค้าโครงการสนทนากลุ่มที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งหมด ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือตามกรรมวิธีการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามผู้เข้าโครงการทั้งหมด 120 คน จากนั้นทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับแนวทางการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการลงรหัสข้อมูลที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการ

วิจัยทางสังคมศาสตร์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) พื้นฐาน คือค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำข้อมูลผลวิเคราะห์จากการสนทนากลุ่ม ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Data) นำมาจัดหมวดหมู่ตามประเด็นวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำผลที่ได้มาประมวลสังเคราะห์เข้ากับหลักเหตุและผล ตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยสภาพแวดล้อมของการดำเนินโครงการบูรณาการความรู้ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ทั้งนี้สำหรับนำข้อมูลไปสังเคราะห์เสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปสาระสังเขปได้ว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมมีองค์ประกอบด้านสาระความรู้และกิจกรรม รวม 7 Modules และมีปัจจัยสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้รวม 5 ด้าน คือ 1) ด้านตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน 2) ด้านอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการสอนและแหล่งค้นคว้า 3) ด้านระบบการบริการ สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์และเว็บไซต์ 4) ด้านสถานที่ในการส่งเสริมการเรียนการสอน สถานที่จำลอง รวมถึงห้องปฏิบัติการ Smart Center และ 5) ด้านกระบวนการการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้าโครงการบูรณาการความรู้ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ของคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับนำไปสังเคราะห์เสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ดังสรุปผลการประเมินความรู้และทักษะตนเองของผู้เข้าโครงการ แบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ด้านสาระความรู้ และกิจกรรม ตาม Module 5: มนุษย์สายพันธุ์ “Smart Enterprises” สรุปผลการวิเคราะห์ได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 4.00 คิดเป็นร้อยละ 80.00 ซึ่งมีค่า S.D. 0.45 อยู่ในระดับปกติ) เคยมีความรู้ด้านนี้มาก่อนในระดับมาก และภายหลังจากเข้าโครงการ ยิ่งมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสาระความรู้และกิจกรรม

ตาม Module 1: กระบวนการทัศน์ประเทศไทย 4.0 สารความรู้ และกิจกรรม ตาม Module 2: คุณลักษณะและภาวะผู้นำ ยุคประเทศไทย 4.0, ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational Leadership) กับ ด้านสารความรู้ และกิจกรรม ตาม Module 3: ศิลปะการบังคับบัญชา จิตวิทยาการบริหาร (Management Psychology) และ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และ ด้านสารความรู้ และกิจกรรม ตาม Module 4: การบริหาร /บทบาทการใช้ภาวะผู้นำในการสร้าง/พัฒนาทีมงาน สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 4.33 คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งมีค่า S.D. = 0.48 อยู่ในระดับปกติ) เคยมีความรู้ด้านนี้มาก่อนในระดับปานกลาง ซึ่งภายหลังการเข้าโครงการมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด

สำหรับด้านสารความรู้ และกิจกรรม ตาม Module 7: แพลตฟอร์ม 'New Startups Business' ยุคประเทศไทย 4.0 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 4.19 คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งมีค่า S.D. = 0.75 อยู่ในระดับปกติ) เคยมีความรู้ด้านนี้มาก่อนในระดับน้อย ซึ่งภายหลังการเข้าโครงการ มีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตาม ด้านสารความรู้และกิจกรรม ตาม สารความรู้ Module 6: บทบาท 'Startup Business' ยุคประเทศไทย 4.0 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 4.52 คิดเป็นร้อยละ 90.48 ซึ่งมีค่า S.D. = 0.51 อยู่ในระดับปกติ) เคยมีความรู้ด้านนี้มาก่อนในระดับน้อย ซึ่งภายหลังการเข้าโครงการมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติและเข้าใจกระบวนการพัฒนาให้ยั่งยืน จากกิจกรรมกำหนดปณิธานเพื่อพัฒนาตนเอง และปณิธาน เพื่อพัฒนาส่วนรวม

โดยส่วนใหญ่มีความต้องการและข้อเสนอแนะให้ เพิ่มระยะเวลาการอบรม เพื่อให้ได้รับคำแนะนำผลการปฏิบัติ ในแต่ละกิจกรรมย่อยได้ละเอียดมากยิ่งขึ้น และต้องการ เปลี่ยนบรรยากาศสถานที่จัดโครงการเป็นที่ กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปข้อเสนอแนะทาง พัฒนาการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ ประเทศไทย 4.0 จากผลการเปรียบเทียบกับกระบวนการ เรียนรู้ของนิสิตระหว่างก่อนเข้าโครงการกับหลังเข้าโครงการ พบว่านิสิตมีการตื่นตัว แสดงทัศนคติ ต่อการเรียนรู้และการ ปฏิบัติอย่างกระตือรือร้น นิสิตมีความพึงพอใจและเต็มใจ ปฏิบัติในการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง นอกห้องเรียน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้ศึกษาดูงานจากองค์กรทางด้านการบิน ซึ่งเป็นการขยายกระบวนการและสร้างความประทับใจด้าน อาชีพได้อย่างดีเยี่ยม ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้ข้อมูล สำคัญจากการสนทนากลุ่มได้เสนอแนะความต้องการการ พัฒนาอย่างบูรณาการไว้ 3 ประเด็น คือการจัดระบบ งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยให้ ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อการพัฒนา และการปรับปรุง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

สรุปและอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สรุปสาระสังเขปได้ว่ามี องค์กรประกอบด้านสารความรู้และกิจกรรม รวม 7 Modules และมีปัจจัยสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านตำราและเอกสารหลัก ที่ใช้ในการเรียนการสอน
- 2) ด้านอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการสอน แหล่งค้นคว้า
- 3) ด้านระบบการบริการ สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์
- 4) ด้านสถานที่ ส่งเสริมการเรียนการสอน สถานีจำลอง ห้องปฏิบัติการ Smart Center และ
- 5) ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ร่วมกับการเรียนการสอนปกติใน ห้องเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเนื้อหาวิชาของ ผู้เรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามข้อเสนอขององค์ประกอบ การเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลายของ (ทีศนา เขมมณี, 2546)⁽⁶⁾ และ (Richard I., 1994)⁽⁷⁾

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สรุปผลการประเมินความรู้ และทักษะตนเองของผู้เข้าโครงการ แบ่งเป็น 7 ด้าน ซึ่งสรุป ได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ เคยมีความรู้ ตาม Module 5: มนุษย์สายพันธุ์ "Smart Enterprises" มาก่อนในระดับมาก และภายหลังการเข้าโครงการ ยังมีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับ มากที่สุด ด้านสาระ (ค่าเฉลี่ย 4.00 คิดเป็นร้อยละ 80.00 ซึ่งมีค่า S.D. 0.45 อยู่ในระดับปกติ)

และในด้านที่เคยมีความรู้ด้านนี้มาก่อนในระดับ น้อย ซึ่งภายหลังการเข้าโครงการ มีทักษะเพิ่มขึ้นในระดับ ปานกลาง คือ Module 7: แพลตฟอร์ม "New Startups Business" ยุคประเทศไทย 4.0 (ค่าเฉลี่ย 4.19 คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งมีค่า S.D. = 0.75 อยู่ในระดับปกติ)

โดยส่วนใหญ่มีความต้องการและข้อเสนอแนะ ให้เพิ่มระยะเวลาการอบรม เพื่อให้ได้รับคำแนะนำผลการ

ปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมย่อยได้ละเอียดมากยิ่งขึ้น และต้องการเปลี่ยนบรรยากาศสถานที่จัดโครงการเป็นที่กรุงเทพมหานคร โดยเป็นไปตามผลงานวิจัยของคาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good, 1973)⁽⁸⁾ ได้กล่าวว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) เป็นข้อมูลที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมจากประสบการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีเหตุผล บุคคลจะต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับสิ่งนั้นเพื่อประกอบการตัดสินใจ นั่นก็คือ บุคคลจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่สนับสนุนและให้คำตอบข้อสงสัยที่บุคคลมีอยู่ ชี้แจงให้บุคคลเกิดความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งเกิดความตระหนักรู้ ความเชื่อ และค่านิยมต่าง ๆ ด้วย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะทางพัฒนาการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 โดยมีทิศทางที่สอดคล้องตามการพัฒนาตัวแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบองค์รวมในการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 25459 ซึ่งเน้นการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบองค์รวม โดยสามารถแสดงผลการสังเคราะห์ตามกรรมวิธีการวิจัยเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ดังต่อไปนี้

- 1) จัดประชุมวางแผนล่วงหน้าสำหรับการพิจารณางบประมาณและสถานที่ในการจัดโครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าโครงการ การเพื่อการเพิ่มประสบการณ์ตรงที่หลากหลายสภาพแวดล้อม เช่น กรุงเทพมหานคร
- 2) พิจารณาขยายผลการวิเคราะห์ด้านความรู้และทักษะที่ได้ ไปใช้ประโยชน์ในการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน และศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- 3) จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ให้เป็นไปตามความคาดหวังของนิสิตเพื่อ อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา โดยเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนการสอน เพิ่มการสนับสนุนความสามารถในการเข้าถึงแหล่งการค้นคว้าให้ครอบคลุมทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย
 - 1) สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาบูรณาการความรู้เพื่อการพัฒนาที่สามารถสนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 อย่างต่อเนื่องและจัดให้มีการรายงานความก้าวหน้าเป็นประจำทุกปี
 - 2) สมควรจัดแถลงประชาสัมพันธ์ผลการวิจัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ก่อประโยชน์ในการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
 - 3) สมควรจัดประชุมวางแผนร่วมกับคณะต่าง ๆ เพื่อบูรณาการพิจารณางบประมาณ และสถานที่ในการจัดโครงการครั้งต่อไป
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 1) สมควรทำการศึกษาปัจจัยองค์ประกอบที่สามารถเพิ่มทัศนคติ จูงใจและสร้างความร่วมมือของผู้เข้าโครงการอย่างยั่งยืน
 - 2) สมควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบูรณาการการพัฒนาที่สามารถสนองต่อยุทธศาสตร์ ประเทศไทย 4.0
 - 3) สมควรมีการศึกษาเปรียบเทียบงานวิจัยในประเทศที่สามารถเทียบเคียงกันโดยการนำข้อมูลที่ทันสมัย รวมถึงข้อมูลจากต่างประเทศมาวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579). สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2561, สืบค้น จาก <https://www.mmthailand.com>
2. การพัฒนากลุ่มเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน (Cluster Competitiveness). สถาบันคีนันแห่งเอเชีย. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2561, สืบค้นจาก <http://www.stabundamrong.go.th/journal>.
3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552. เอกสารประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.
4. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2561, สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th>.

5. John W. Creswell .Educational Research Planning, Conducting, and Evaluating. Pearson Education, Inc. 2002.
6. ทิศนา แชมมณี. รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. พระนคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2546.
7. Richard, I. Learning to teach. New York: McGraw-Hill. 1994.
8. Carter V. Good . Dictionary of Education. New York McGraw Hill book Company. 1973.
9. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.